

Løgmaður segði, at landsstýrið fer at taka yvir tey málsoki, sum tað heldur vera rætt og neyðugt at taka yvir. Tey fyrstu verða fjølmiðlaábyrgdarlóg, upphavsrættur, vinnulóggáva og tilbúgving. Fólkkirkjan er stóra yvirtøkan, sum samgongan hevur sett sær fyri. Fólkkirkjan verður á føroyskum hondum 1. januar í 2007

Mynd: Bárður Lydersen

Við uttanríkispolitisku lógini, sum gevur okkum heimild til at samráðast egna vegna, og við Fámjinsskjalinum, sum tryggjar ávirkan Føroya á uttanríkis- og trygdarpolitisk mál, kunnu vit nú virka munandi meira sjálvstøðugt og verða sjónligari í uttanríkispolitikki. Hetta er eisini ein avgerandi fyritleykt, nú vit skulu vera við í alheimsgerðini.

Landsstýrið fer at yvirtaka tey málsoki, sum tað heldur vera rætt og neyðugt at yvirtaka. Tey fyrstu verða fjølmiðlaábyrgdarlóg, upphavsrættur, vinnulóggáva og tilbúgving. Fólkkirkjan er stóra yvirtøkan, sum samgongan hevur sett sær fyri. Fólkkirkjan verður á føroyskum hondum 1. januar í 2007.

Danska stjórnin hevur nú skrivliga viðurkent, at Føroyar eru tjóð við sjálvsavgerðarrætti sambært altjóðarrætti. At so er, hava vit ongantíð ivast í.

Hesar báðar lóggávurnar hava fingið drúgva og til tíðir rættiliga hvassliga viðgerð. Ja, vit sóu fyrri ferð eitt misálit á ein løgmann í kjalarvørrinum á hesari tingviðgerð.

Tað eru vit, sum taka avgerðirnar, og tað er gjøgnum lögtingsins avgerðir, at vilji fólksins kemur til kennar. Tí var tað so umráðandi, at vit ikki ivaðust, men hildu rimmarfast um okkara fatan, sum lögtingið eisini samtykti við lóg.

Vit síggja nú dansku stjórnina viðurkenna, at føroyingar og danir hava ymiska fatan av formligu viðurskiftunum landanna millum, og tað sigur hon seg hava virðing fyri.

Stjórnarskipanarnevndin fer nú undir aftur arbeiði sítt og leggur fram álit áðrenn 31. desember í 2006. Stjórnarskipanin fer millum annað at áseta, hvussu vit skulu bera okkum at, um vit velja at siga upp verandi ríkisrættarligu stöðu okkara.

Harra formaður.

Landsstýrið hevur nógv jørn í eldinum.

Vit hava ítøkiligar ætlanir um at greiða dagsins trupulleikar, men so sanniliga eisini ítøkiligar ætlanir um langtíðarloysnir, sum skulu bera samfelagið fram.

Mong mál, nógvær ætlanir og stórar avbjóðingar. Tað er okkara politiska dagskrá, og vit nýta høvið at bjóða øllum góðum kreftum til at lyfta saman við okkum.

Eg vóni, at henda tingsetan kann gerast ein nýggj byrjan, har vit saman - andstøða og samgonga - arbeiða fyri, at okkara samfelag verður eitt av heimsins bestu.

Við hesum ynski eg øllum Guds signing, eina góða tingsetu og eina góða ólavsøku.

til rættis, at hallið á figgjarlóginu ikki veksur, samstundis sum figgjarlógin ikki skal tálma virkseminum í landinum.

Konjunkturarnir venda - tað vita vit. Men at fáa eina smidliga og væleydnaða tillaging av búskapinum til broyttar altjóða fortreytir, tað krevur meira av okkum sum samfelag. Tað krevur, at vit hava evni og dirvi til at broyta vinnuliga bygnaðin, hóast tað gongur summum ímóti og krevur aðrar vinnuligar reglur enn tær, vit eru von við.

Átøk, sum landsstýrið fer at fremja

Limaskapur í sonevndu kumuleringskipanini verður nú veruleiki. Skipanin fer at geva føroyskum vinnulívi breiðari rávøgrundarlag og betri kappingarføri.

Nýggjur sáttmáli við Ísland, ið fevnir um tey fyra frælsini, verður eftir ætlan undirskrivaður seinast í august.

Landsstýrið fer at nútímansgera FAS-skipanina, so hon kann gerast eitt størri íkast til búskapin

Tryggingarlóggávan skal broytast, so at hon samsvarar við ES-lóggávuna. Útlendsk tryggingarfeløg fara at kunna virka í Føroyum, og føroysk tryggingarfeløg fáa atgongd til útlendskar marknaðir.

Nú ein munandi størri upphædd er avsett á figgjarlóginu til menningarhjálp, ynskja vit at menna okkara førleika í menningar- og neyðhjálpstarbeiði.

Millum annað verður arbeiðt við eini verkætlan í Peru, har okkara vitan og førleiki á fiskivinnuøkinum kann gera stóra nyttu.

Ætlanin er at fáa sáttmála undirskrivaðan við Peru, sum umframt ítøkilig menningarhjálp

eisini fevnir um fríhandil og fiskivinnusamstarv.

Í seinna útbjóðingarumfarinum fingi átta oljufeløg loyvi at leita eftir og framleiða olju og gass. Hetta eru týðningarmikil stig á leiðini at staðfesta, um farast kann undir vinnuliga kolvetnisframleiðslu á føroyskum øki. Royndarboringar verða næsta summer.

Á fiskivinnuøkinum verða fiskidagarnir komandi ár uppgjördir á annan hátt. Frá at rokna í døgum, verður nú roknað í tímum. Landsstýrið arbeiðir við at gera fiskivinnuna burðardyggari, so at fiskatilfeingið verður gagnnýtt til fulnar.

Landsstýrið mælir til, at niðurskurðurin í fiskidøgum komandi fiskiár verður 2%. Harumframt verður mælt til, at fiskidagatalið fyri ymisku veiðibólkarnar verður lækkað, soleiðis at broytingin í útrokningini ikki økir veiðitrýst.

Vit fara í heyst at áseta neyvari reglur um fiskiskapin eftir svartkjafti undir Føroyum, millum annað so at svartkjaftaskip ikki sleppa at royna, har hjáveiða av botnfiski er ov stór.

Landsstýrið leggur dent á at varðveita og menna verandi møguleikar, sum fiskiveiðuavtalur við onnur lond og millumlanda felagsskapir geva. Harafturat verður arbeiðt við at útvega fjarfiskiflotanum nýggj veiðurættindi.

Landsstýrið fer at orða ein yvirskipaðan orkupolitikk og dagføra lóggávuna viðvíkjandi framleiðslu, flutningi og sølu av ravmagni, so at framtíðar orkuútbýgging fer væl við náttúruni.

Løgtingið hevur samtykt nýggja havumhvørvisverndarlóg, og í næstum verða kunngerðir settar í gildi, sum fara at áleggja

skipum og bátum at avhenda burturkast, oljuleivdir og spillivatn til móttøkustøðir á landi.

Tørnur er á munagóðum framtøkum á almanna- og heilsuøkinum, bæði viðvíkjandi lóggávu og tænastum.

Arbeitt verður við at orða ein yvirskipaðan barna- og ungdomsmentanarpolitikk eins og ein almennan ítróttapolitikk.

Landsstýrið arbeiðir somuleiðis við einum pensjónsreformi, sum skal byggja á trýggjar súlur: Fólkapensjónina, samhaldsfasta og eina eftirlønarpuppsparing eftir avtalu millum løntakarar og arbeiðsgevarar.

Gjörd verður ein verklagslóg fyri at nøkta tørvin á røktarheims- og sambýlisplassum til eldri. Harafturat skulu tær ymisku skipanirnar í eldrarøktini saman-sjóðast, so at ábyrgdarbýtið kann gerast greiðari.

Ein fólkaheilsupolitikkur fyri komandi trý árin verður nú orðaður, sum millum annað leggur dent á lívsdygd og heilsu. Byrjað verður í skúlunum, har børn kunnu fáa frukt og grønmeti. Fýra mió. kr. eru settar av til hesi átøk í ár.

Nýggi bústaðarpolitikkurin er eitt av týðningarmiklu átøkunum hjá landsstýrinum. Farið er nú undir at nøkta stóra tørvin á fjølbroyttari bústaðarbygging, og fyrsta stigið verður at umskipa Húsálansgrunnin og Íbúðagrundin til eitt partafelag. Samstundis verður farið undir næsta stigið við at gera eina lóg um lútaíbúðarfeløg.

Fyrsta skúlatilboð til menningartarnaðar næmingar, sum eru lidnir við 9. flokk, er nú veruleiki. Í junimánaði varð hesin skúli, sum liggur í Runavík, tikin í nýtslu.

Arbeitt verður við at fremja

umfatandi broytingar á sernámsfrøðiliga økinum, har ráðgevingin verður flutt nærri at brúkarinum, og tiltøkini kring einstaka barnið verða samskipað. Fyrireikingar verða gjørdar at seta á stovn royndarskipan við einari ser-tænastueind í Eysturoynni og einari í Tórshavnar kommunu.

Skúlin á Trøðni verður almennur serskúli við egnum skúlastjóra, skúlastýri og egnari játtan frá 1. januar í 2006.

Eitt týðningarmikið mál, sum hevur fingið mikla umrøðu, og sum tað er átrokandi at greiða, eru trupulleikarnir við arbeiðs- og uppihaldsløvvum. Ein útlendingapolitikkur verður tilevnaður, sum hevur so breiða politiska undirtøku sum gjørligt.

Kommunala sjálvstýrið og ábyrgdin skulu styrkjast, so at vit fáa greiðari skilnað millum landsuppávur og kommunuuppávur. Fyri at skipa hesa tilgongd mugu kommunalu eindirnar verða nóg stórar til at kunna átaka sær uppávur at umsita sjálvstøðugt. Við mongu samanleggingunum, sum hava verið seinastu tíðina, er longu komið væl ávegis.

Virkin uttanríkispolitikk

Dagurin í dag er søguligur!

Yvirtøkulógin og uttanríkispolitiska lógin, tvær lógir, sum víðka um okkara heimildir og styrkja okkara sjálvstýri, koma í gildi í dag.

Á ólavsøku í fjør boðaði eg frá, at sjálvsstýrismálið skuldi gerast ein sök fyri ta breiðu fjøldina, har føroyingar sjálvir taka avgerðirnar. Við yvirtøkulógini kunnu vit siga, at hetta nú er veruleiki. Sjálvsstýrismálið er vorðið okkara. Nú stendur tað til føroyingar sjálvar at gera av, nær málsoki skulu yvirtakast.